

TABEL 1.

Vægtudbytte fra fiskeri ved Færøerne. (Færø Banker, Færø Plateauet, og en del af skrånten fra landskolen ned mod dybhavet). Tons.

ARTER, DER FISKES IDAG

	FAO skøn	Gennem- snitsfangst 1968-1971	Bedste år regi- streret
1. Torsk (Toskur)	35.000	33.136	45.418
Kuller (Hysa)	30.000	20.484	27.571
Sej (Ups)	30.000	26.966	30.933
Langer (Langa)	5.000	4.675	6.084
Brosme (Brosma)	5.000	3.921	5.572
Anden Torskfisk (Annar toskafiskur)	5.000	3.031	3.559
Torskfisk tilsammen (toska fiskur tilsammen)	110.000	92.215	—
2. Rødtunge (Tunga)	1.200	595	1.500
Helleflynder (Kalvi)	1.500	1.075	2.088
Anden fladfisk (Annar flat- fiskur)	1.500	1.185	1.502
3. Sild (Sild)	15.000	4.438	27.016
4. Hajer (Hávur)	500	268	1.600
Rokker (Skøtur)	500	531	726
Havkat (Steinbýtur)	300	84	364
Havtaske (Havtaske)	1.000	651	824
Rødfisk (Kongafiskur)	5.000	3.054	7.644
5. Blæksprutte (Høgguslokkur) Jomfruhummer (Hummari) Kammusling (Jákupsskel) ...	5.000 40 ?	32 27 847	— — Fangst påbegyndt 1971

Andre skaldyr (Annar
skeljafiskur)

På forsøgsstadiet

Dambrug (Fiskaaling)

Tilsammen 1-2-3-4

135.600 104.092 —

ARTER, DER IKKE FISKES VED FÆRØERNE IDAG

Sperling (Hvittingsbróðir)
Sortmund (Svartkjáfur)

Tilsammen ca. 50.000—100.000

Tobs (Nebbasild)

tons.

Guldlaks (Gulllaksur)

Andre bestande

De andre i mængde-relativt små bestande er dårligt undersøgt. Der kan ikke siges noget nærmere om tilstanden i disse bestande end det som er sagt af FAOs eksperter, som det fremgår af tabel 1.

Uudnyttede ressourcer

Som det fremgår af tabel 1, er det relativt store fiskebestande ved Færøerne, der ikke udnyttes. Nævnes kan spærling, sortmund og guldlaks foruden forskellige skaldyr og blæksprutter. Det er kun gjort få forsøg på at finde ud af, om disse kan danne grundlag for et rentabelt fiskeri.

Vores kendskab til disse bestande er meget ringe, men det kan vel konkluderes, at de er underfisket.

Kravet om øget viden

Der er ikke forsøgt at lægge skjul på manglerne i vores viden om ressourcerne ved Færøerne, f.eks. den mangelfulde indsamling af fangststatistikker.

P.g. af dette og i det hele taget på grund af de øgede krav til vor viden om havområderne, er der i den allersidste tid sket væsentlige ændringer af dette, der formodentlig vil give resultater i de kommende år.

Der er for det første indført meget strenge krav til statistikken over færøske fangster, således at den nu bliver fuldt dækkende.

Dernæst arbejdes der ved Fiskeriansøknarstofan, fiskerilaboratoriet, i Tórshavn, med en større model over produktionen i de færøske farvande.

Denne model forudsætter stærkt øgede indsamlinger af biologiske data, ikke blot for de vigtigste bestande, men for alle bestande der indgår i det

økologiske system ved Færøerne.

Den skulle ikke blot give oplysninger om de enkelte arter og bestande, men også sammenlignes mellem bestandene, og behandler dermed området som et hele.

Lykkes dette arbejde, og der bliver muligt at indsette tilstrækkelig arbejdsstyrke, skulle mulighederne for mere præcise forudsigelser og angivelser for et fornuftigt fiskeri have et væsentligt bedre grundlag.

Hvordan styrer vi bedst

I det som jeg hidtil har sagt om situationen ved Færøerne

og mulighederne for at nå til et fornuftigere fiskeri, der i sidste ende giver det største vægtudbytte, som er muligt under de forhåndenværende biologiske og naturlige forhold, ligger der klart nogle konsekvenser, som jeg til slut vil drage frem.

Fiskeribølgernes har efterhånden fået meget avancerede muligheder for at angive retningslinjer for styring af fiskerierne.

Dette forudsætter et styringsapparat. Hvordan tænker biologerne sig så denne styring skal foregå. Jeg tror jeg med god samvittighed kan sige at et flertal af fiskeribølgernes i alle lande mener, at den sikreste styring nås ved at strandlandet overtager kontrollen med de havområder der ligger udenfor dets kyster. Gode argumenter for dette har bl.a. Mr. Meek, formand for det britiske fiskeriministerationsorgan

White Fish Authority, som jeg vil tillade mig at citere: »Fornuftig styring af ressourcerne kan udvikles på forskellige måder, så som fangstvoter, lukkede perioder, begrænsninger i fiskerindsats. Selvfølgelig er det ikke en følge af fiskerigrænserne skal udvides, for at kunne indføre sådanne forholdsregler. På den anden side kan man udvide sine fiskerigrænser og fortsætte med at ødelægge sine egne fiskebestande, og der findes mange eksempler på dette rundt omkring i verden. Ikke desto mindre tror jeg og mine kolleger, at udvidede fiskerigrænser er nødvendige for at kunne indføre en tilstrækkelig grad af hurtighed hos de kontrollerende myndigheder og ansvarlighed for at kunne tage de ganske hårde afgørelser som korrekt bevarelse af bestandene kræver.

Jeg tror at dette synspunkt fra en ledende englænder er korrekt, og det er yderst udbredt. Kun strandlandet føler sig tilstrækkelig interesseret i at gøre det som er nødvendigt. Dette kender vi jo godt fra os selv. Færøske fiskere er naturligvis meget interesseret i bevarelsesforanstaltninger ved Færøerne, end i ethvert andet område. Det er et område man kan der, følger med i, og føler ansvar for.

Hvordan denne udtæknung af strandlandets kontrol skal ske er et politisk spørgsmål, det kan være ensidig udflytning, som ved Island, det kan tage form af økonomiske zoner, som foreslået af Norge, det centrale er, at strandlandet ensidigt overtager ansvaret, og uden at skulle gennemføre forsinkende og tidsrovende forhandlingsprocedurer, gennemføre de nødvendige foranstaltninger.

Med disse afsluttende bemærkninger om styring, vil jeg endelig min gennemgang af forholdene omkring Færøerne.

Ein heilsan til Føroya fólk frá Kristiligt Lurtarafelag

Samtíðis, sum vit senda eitt girokort í hvørt hús, vilja vit virðingarfyllt senda eina vinarliga heilsan til Føroya fólk.

Hetta er fjórðu ferð vit senda girokort til øll húsnarhald í landinum, og hetta verður gjørt við bøn um at fáa nógvar nýggjar limir, og samtíðis verða teir gomlu limirnir bidnir at senda limagjaldið fyri 1973 og 1974.

Tað eru nú líðin 4 ár, síðani vit síðst — á henda hátt — senda girokort í hvørt hús — heittu á fólk at gerast limir í felagnum. Felagið telur nú umleið 1500 limir, og tit skulu hava stóra tøkk fyri stuðulin; men vit áttu at verið nóg fleiri, at felagið kundi verið nóg sterkari.

Á seinasta ársaðalfundi í mai mánaði høvdu vit ta

stóru gleði at hava formannin fyrri Kristelig lyt-ter- og fjernseerforening í Danmark, Svend Age Olsen, sóknarprest imillum okkum. Hann og konan gjørdu eina vitjunarferð til Island, og á heimferðini lá tað so væl fyrri, at tey náddu at steðga nakrar dagar her hjá okkum. Vit høvdu staðið í samband við hann frammanundan og biðað hann lagt fyrri á aðalfundinum, og tað var mikil- ið áhugavert og lærufríkt, hvussu hann segði frá felagsins arbeiði har niðri. Meðan S. A. Olsen steðgaði her, biðaðu vit útvarpsstjóranum og útvarpsnevndini saman við honum til fundar. Teir tóku væl imóti innbjóðingini, og vit høvdu eitt hugnaligt kvöld saman, har tosað varð um arbeiðið og samarbeiðið, sum felag-

ið og útvarpið kundu læra nakað av.

Uppafturðøka av morgunlestrum nakað seinni á morgni er eitt gamalt mál, sum vit fyrri meira enn 6 árum síðani lögdu skrivliga fyrri útvarpið eftir áheitan frá nógvum lurtarum, og sum enn ikki er framt. Vit góvu tær grundir fyrri umsóknina tá og gera tað sama enn, at morgunlestrarir vóru ov tíðliga á morgni fyrri eldri fólk, og eisini kundu húsmóðurnar fingið eina friðaliga løtu eftir tað, at tær høvdu fingið børnini í skúla, og arbeiðsmaðurin var farin til arbeiðis. Vit eru fullvisir í, at mong vóru tey, ið høvdu verið útvarpinum takksom, um teir frálíku morgunlestrarir vóru uppafturteknir t. d. kl. 9 hvønn gerandismorgun. Í tí danska út-

varpinum arbeiða teir nú við at fáa tvær andaktir sendar hvønn gerandismorgun.

Eitt annað mál er, sum vit arbeiða við og gjarna vildu fingið meira fullfíggið, og tað er leygar-kvøldssendingin. »Hetta heilaga evangelið skrivur. Henda sending er komin sum úrslit av tingum um andaliga kvøldssendingar. Eftir ynski frá nógvum lurtarum vóna vit skjótt at hoyra sálmasang í samband við hesa sending, sum vildi givið henni ein meira ynnisligan dám.

Stýrið hevur sum áður sagt stóran áhuga fyrri, at okkara felag kundi verið eitt sterkt felag, og tað verður tað bert við, at vit verða nógvir limir; tí vilja vit aftur í ár heita á Føroya fólk at gerast limir við at senda inn limagjaldið 10 kr. fyrri árin 1973 og 1974 á postgirokonto nr. 14 24 45.

Blíðar heilsur

Vegna Kristiligt Lurtarafelag

Olaf Sv. Petersen, form.

- helt på toppen - hver søndag:

sendags
aktuelt